

Việc cần nhớ

Họ và tên: Lớp:

1. Chia 1 số thập phân cho 1 số tự nhiên

Quy tắc: Muốn chia một số thập phân cho một số tự nhiên ta làm như sau:

- Chia phần nguyên của số bị chia cho số chia.
- Viết dấu phẩy vào bên phải thương đã tìm được trước khi lấy chữ số đầu tiên ở phần thập phân của số bị chia để tiếp tục thực hiện phép chia.
- Tiếp tục chia với từng chữ số ở phần thập phân của số bị chia

Ví dụ 1: Đặt tính rồi tính:

- a) $6,8 : 2$
b) $37,52 : 4$

Cách giải:

a) Ta đặt tính rồi làm như sau:

$$\begin{array}{r|l} 6,8 & 2 \\ 04 & 3,2 \\ 0 & \end{array}$$

- +) 6 chia 2 được 3, viết 3;
3 nhân 2 bằng 6; 6 trừ 6 bằng 0, viết 0.
- +) Viết dấu phẩy vào bên phải 3.
- +) Hạ 4; 4 chia 2 được 2, viết 2;
2 nhân 2 bằng 4; 4 trừ 4 bằng 0, viết 0.

Vậy $6,8 : 2 = 3,2$

b) Đặt tính rồi làm tương tự như câu a ta có:

$$\begin{array}{r|l} 37,52 & 4 \\ 15 & 9,38 \\ 32 & \\ 0 & \end{array}$$

Vậy $37,52 : 4 = 9,38$

Chú ý: Khi chia số thập phân cho số tự nhiên mà còn dư, ta có thể chia tiếp bằng cách viết thêm chữ số 0 vào bên phải số dư rồi tiếp tục chia.

Ví dụ 2: Đặt tính rồi tính:

- a) $17,23 : 5$
b) $39,45 : 7$

Cách giải

$$\begin{array}{r} \text{a) } 17,23 \quad | \quad 5 \\ \underline{22} \quad \quad | \quad 3,446 \\ 23 \\ \underline{30} \\ 0 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{b) } 39,45 \quad | \quad 7 \\ \underline{44} \quad \quad | \quad 5,63571 \\ 25 \\ \underline{40} \\ 50 \\ \underline{50} \\ 10 \\ \underline{10} \\ 3 \end{array}$$

Ta vẫn có thể tiếp tục thêm 0 rồi chia tiếp, tuy nhiên thương sẽ là một số rất dài. Đây là phép chia có dư, với những bài dạng này ta sẽ tùy vào đề bài yêu cầu lấy bao nhiêu chữ số ở phần thập phân để xác định thương.

2. Chia 1 số thập phân cho 10, 100, 1000,...

Quy tắc: Muốn chia một số thập phân cho 10, 100, 1000 ta chỉ việc chuyển dấu phẩy của số đó lần lượt sang bên trái một, hai, ba, ... chữ số.

Nhận xét: Khi chia một số thập phân cho 10, 100, 1000 ta được kết quả bằng với việc nhân số thập phân đó với 0,1; 0,01; 0,001

$$a : 10 = a \times 0,1$$

$$a : 100 = a \times 0,01$$

$$a : 1000 = a \times 0,001$$

Ví dụ 2: Tính nhẩm

$$17,45 : 10$$

$$24,9 : 10$$

$$423,8 : 100$$

$$7663,14 : 1000$$

Cách giải:

$$17,45 : 10 = 1,75$$

$$24,9 : 10 = 2,49$$

$$423,8 : 100 = 4,23$$

$$7663,14 : 1000 = 7,66314$$

Chú ý: Khi dời dấu phẩy sang trái mà không đủ chữ số, ta thấy thiếu bao nhiêu chữ số thì thêm vào đó bấy nhiêu chữ số 0.

$$0,15 : 10 = 0,015; \quad 2,78 : 100 = 0,0278; \quad 45,3 : 10000 = 0,00453.$$

Nhận xét: Nếu chuyển dấu phẩy của số 89,13 sang bên trái hai chữ số ta cũng được 0,8913

Muốn chia một số thập phân cho 10, 100, 1000, ... ta chỉ việc chuyển dấu phẩy của số đó lần lượt sang bên trái một, hai, ba, ... chữ số.

BÀI TẬP THỰC HÀNH

Bài 1. Kết quả phép chia $12,5188 : 34$ là :

- A. 0,03682 B. 3,682 C. 0,3682 D. 36,82

Bài 2. Kết quả của phép tính $103,8 + 294,4 : 8 = ?$

- A. 307,375 B. 49,775 C. 140,6 D. 471,8

Bài 3. Số dư trong phép chia $1593,48 : 28$ là bao nhiêu nếu thương là 56,9.

- A. 28 B. 2,8 C. 0,28 D. 0,028

Bài 4. Số dư trong phép chia $10051,84 : 264$ là bao nhiêu nếu thương lấy đến hai chữ số?

- A. 136 B. 13,6 C. 1,36 D. 0,136

Bài 5. Kết quả phép tính : $54,9 + \frac{7}{10} + \frac{9}{100}$ là :

- A. 62,8 B. 56,5 C. 55,69 D. 61,99

Bài 6.

Tính chu vi của hình tam giác có độ dài các cạnh lần lượt là: 6,8cm ;10,5cm; 7,9 cm.

Chu vi hình tam giác đó là

Bài 6. Cho biết: $18,987 = 18 + 0,9 + \dots + 0,007$ Số thích hợp để viết vào chỗ chấm là:

- A. 8 B.0,8 C. 0,08 D.0,008

Bài 7. Tìm số trung bình cộng của các số sau: 26,45 ; 45,12 và 12, 43 là

Bài 8. Nối phép nhân với kết quả của phép nhân đó :

30,75 x 0,1

30,75 x 0,01

30,75 x 0,001

0,3075

3,075

0,03075

30,75

307,5 x 0,01

307,5 x 0,001

307,5 x 0,1

Câu 9. Nối phép nhân với kết quả của phép nhân đó :

$$40,05 : 10$$

$$40,05 : 100$$

$$40,05 : 1000$$

$$4,005$$

$$40,05$$

$$0,4005$$

$$0,04005$$

$$400,5 : 10$$

$$400,5 : 100$$

$$400,5 : 1000$$

Câu 10. Đúng ghi Đ, sai ghi S

Thực hiện phép tính khi đổi tên đơn vị : $700 \text{ m}^2 = \dots\dots \text{ha}$

a) $700 \text{ m}^2 \times 0,0001 = 0,07 \text{ ha}$

b) $0,0001 \text{ ha} \times 700 = 0,07 \text{ ha}$

Câu 11: Tính:

$$\begin{array}{r} 372,95 \\ \times 3 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 757,5 \\ \times 35 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 431,25 \\ \times 125 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 35,1 \\ \times 15 \\ \hline \end{array}$$

Bài 12. Tính bằng cách thuận tiện nhất

a) $2,5 \times 3,4 + 7,5 \times 3,4 = \dots\dots\dots$

b) $15,8 \times 4,5 - 5,8 \times 4,5 = \dots\dots\dots$

Bài 13. Có 9 can nước mắm như nhau đựng tất cả 6,75 lít nước mắm. Hỏi 6 can nước mắm như thế đựng bao nhiêu lít nước mắm?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Bài 14 : Tổng của hai số là 0,6. Thương của hai số cũng bằng 0,6. Tìm hai số đó.

.....
.....
.....
.....
.....

Bài 15. Một người mua 13,5 kg bánh và kẹo, trong đó lượng bánh bằng $\frac{4}{5}$ lượng kẹo.

Hỏi người đó mua mỗi loại mấy ki - lô - gam?

.....
.....
.....
.....
.....

Bài 16. Tổng của hai số bằng 43,75. Tìm hai số đó, biết rằng nếu số thứ nhất gấp 5 lần và giữ nguyên số thứ hai thì được tổng mới bằng 124,95.

.....
.....
.....
.....
.....

Bài 17. Có ba sợi dây, sợi dây thứ nhất dài 12,6m, sợi dây thứ hai dài bằng $\frac{3}{5}$ sợi dây thứ nhất, sợi dây thứ ba dài gấp 1,5 lần sợi dây thứ hai. Hỏi trung bình mỗi sợi dây dài bao nhiêu mét?

.....
.....
.....
.....
.....

Bài 18. Khi thực hiện phép cộng hai số thập phân, bạn An đã viết nhầm dấu phẩy của một số hạng sang bên phải một chữ số, do đó dẫn đến kết quả sai là 692,22. Em tìm xem bạn An đã cộng hai số nào? Biết tổng đúng là 100,56?

.....
.....

.....
.....
.....
.....

Bài 19. Hình thoi ABCD có diện tích là $220,5 \text{ cm}^2$, độ dài đường chéo BD là 18cm.
Tính độ dài đường chéo AC của hình thoi.

.....
.....
.....
.....

Bài 20. Tìm x

a) $10,6 : x + 7,19 : x = 3$

b) $7 : x - 3,9 : x = 5$

.....
.....
.....
.....

Bài 21.

Thầy cho một số thập phân

Đem nhân với 6, tính nhân khó gì

Dấu phẩy, Hằng đánh sai đi

Sang phải một chữ, vội ghi lên nhầm

Tích bằng 1245

Thừa số thứ nhất viết lầm sinh ra.

Đó bạn yêu toán gần xa

Thừa số thứ nhất đúng là bao nhiêu?

.....
.....
.....
.....
.....
.....